

מומ:

עין משפט
גז מוצה

א א מיי פירא מל' נוק
ממון ה' ב ויהי
הלכה י סג עין סו
טושיע מ' סמן שט
ספי כ וס' מיט ספי א:
יב ב מיי פירא מל'
נירושן ה' א סג
עין טושיע ארע' ס'
קטן ספי' ו:

תוספות ר"ד

היא הגורעה שבקרקעה
כמו זו בורית: ותיא א"ר
שמעון בן אלעזר מפני מה
אמרה תורה הניזקין שמין
להן בעדיית מפני הגולנין
והתמטטן כדי שיאמר אדם
למה אני גזול והוטמ
ולמחר כ"ד יורדים לנכסי
בטולים שדה נאה שלי
וזמטין על מה שכתוב
בבבא מיטב שדרי
ומיטב כרמי שישום ומטו
מה אמרו חכמים כ"ח
בבבבבבב כ"ד שלא יראה
אדם זריה נאה לחבירו
ויאמר אקפוץ ואלונו כ"י
שאנבנה בחובי: אלא
מעתה הו' ביבורית איכ
אתה נעל דלת במי לוי:
ומפני מה אמרו כתובה
אשה בביבורית דיותר
ממה שהאיש רוצה לישא
האשה רוצה להנשא:
וכתובה אשה בביבורית
אמר מ' וזוטא בריה
דרב נחמן לא שני אלא
מיטמי אבל מינה דידה
בביבורית: אמר רבנא
ת"ש פיקרא דתקנת
יותר ממה שהאיש רוצה
לישא האשה רוצה להנשא
ואי כ"ד מיטמי האי
משום דיתמי הוא חיובת:
איתמר ערב כתובה דברי
הכל לא מישתעבד:

ורבי שמעון היא דרבי שמעון
דליכא נפקותא כגון גזי חובל
נשים וה"ש משום האי טעמא
שיימין בדמויק: ור"י תיבא
בי היכי דבי פפיק ב'ו' פ'י
נקוטטרס משום מילתא
אחריתי קאמר ולא טעמא
לויבורית הוא ונראה
לפרש דה"ק דלא תימא
על כרחק טעמא דיותר
ממה שהאיש רוצה לישא
לימא דחיישין לחינא
מדלא תקיטו ליה רבנן
כתובה מינה אס הקיטטו
עד שגירשה: משום
הוינא. פירש נקוטטרס
שיהי האנשים נושאים
מן צעיי הנשים וישאלו
להם וקשה דנפרק הכותב
(כמויות ד' פד.) מן ר' עקיבא
אומר יתנו לטול שבהם
ואיכא דמפרש בגמ' לכותב
אשה משום מינא וליפרוש
הקוטטרס לא היה ליה
למיקריה כושל דלדרכה
האיש כושל שרין למנולו
מן צעיי האשה וכפרק
נערה (ס' ד' נ:.) וכפ"ק
שלי וסומכים על מה שכתוב
בתורה מיטב שדרי ומיטב
כרמו שלם לפיכך אמרו
הניזקין שמין להן בעדיית
מפני הגולנים ומפני
החמסנין כדי שיאמר אדם
למה אני גזול ולמה אני
חומס למחר ב"ד יורדין
לנכסי ונוטלין שדה נאה
שלי וסומכים על מה שכתוב
בתורה מיטב שדרי ומיטב
כרמו שלם לפיכך אמרו
הניזקין שמין להן בעדיית
מפני מה אמרו ובעל חוב
בביבורית כדי שלא יראה
אדם לחבירו שדה נאה
ודירה נאה ויאמר אקפוץ
ואלונו כדי שאנבנו בחובי
לפיכך אמרו בע"ח בביבורית
אלא מעתה היא בביבורית
א"כ אתה נועל דלת בפני
לויין כתובת אשה בביבורית
דברי ר' יהודה ר"מ אומר
בביבורית אמר ר"ש מפני
מה אמרו כתובת אשה
בביבורית אישיות ממה
שהאיש רוצה לישא האשה
רוצה לינשא ודבר אחר
יאשה ויצאה לרצונה ושלא
לרצונה והאיש אינו מוציא
אלא לרצונה מאי דבר אחר
וכ"ת כי היכי דבי מפיק לה
איהו תקינו לה רבנן כתובה
מינה כי נפקא איהו נמי
ליתקני ליה רבנן כתובה מינה
ת"ש אשה ויצאה לרצונה
ושלא לרצונה ואפשר
דמשהי לה בגיטא: כתובת
אשה בביבורית: אמר מר
זוטרא בריה דרב נחמן לא
אמרן אלא מיתמי אבל מינה
דידיה בביבורית מיתמי מאי
איריא כתובת אשה אפילו כל
מילי נמי דהא תנן אין נפרעים
מנכסי יתומים אלא מן הויבורית
אלא לאו מינה לעולם מיתמי
וכתובת אשה איצטריכא ליה
ס"ד אמינא משום חיינא אקילו
רבנן גבה קמ"ל אמר רבא
ת"ש ר"מ אומר כתובת אשה
בביבורית מיתמי לית ליה
לר"מ הא תנן אין נפרעים
מנכסי יתומים אלא מן הויבורית
אלא לאו מינה מכלל דרבנן
סברי בביבורית לא לעולם
מיתמי ושאיני כתובת אשה
משום חיינא אמר אבי ת"ש
הניזקין שמין להן בעדיית
מפני הגולנין ומפני החמסנין
מפני תיקון העולם דתניא
אמר ר"ש מפני מה אמרו
הניזקין שמין להן בעדיית
מפני הגולנים ומפני החמסנין
כדי שיאמר אדם למה אני גזול
ולמה אני חומס למחר ב"ד
יורדין לנכסי ונוטלין שדה נאה
שלי וסומכים על מה שכתוב
בתורה מיטב שדרי ומיטב
כרמו שלם לפיכך אמרו הניזקין
שמין להן בעדיית מפני מה
אמרו ובעל חוב בביבורית
כדי שלא יראה אדם לחבירו
שדה נאה ודירה נאה ויאמר
אקפוץ ואלונו כדי שאנבנו
בחובי לפיכך אמרו בע"ח בביבורית
אלא מעתה היא בביבורית
א"כ אתה נועל דלת בפני לויין
כתובת אשה בביבורית דברי
ר' יהודה ר"מ אומר בביבורית
אמר ר"ש מפני מה אמרו כתובת
אשה בביבורית אישיות ממה
שהאיש רוצה לישא האשה רוצה
לינשא ודבר אחר יאשה ויצאה
לרצונה ושלא לרצונה והאיש
אינו מוציא אלא לרצונה מאי
דבר אחר וכ"ת כי היכי דבי
מפיק לה איהו תקינו לה רבנן
כתובה מינה כי נפקא איהו
נמי ליתקני ליה רבנן כתובה
מינה ת"ש אשה ויצאה לרצונה
ושלא לרצונה ואפשר דמשהי
לה בגיטא: כתובת אשה בביבורית:
אמר מר זוטרא בריה דרב נחמן
לא אמרן אלא מיתמי אבל מינה
דידיה בביבורית מיתמי מאי
איריא כתובת אשה אפילו כל
מילי נמי דהא תנן אין נפרעים
מנכסי יתומים אלא מן הויבורית
אלא לאו מינה לעולם מיתמי
וכתובת אשה איצטריכא ליה
ס"ד אמינא משום חיינא אקילו
רבנן גבה קמ"ל אמר רבא ת"ש
ר"מ אומר כתובת אשה בביבורית
מיתמי לית ליה לר"מ הא תנן
אין נפרעים מנכסי יתומים
אלא מן הויבורית אלא לאו
מינה מכלל דרבנן סברי בביבורית
לא לעולם מיתמי ושאיני כתובת
אשה משום חיינא אמר אבי ת"ש
הניזקין שמין להן בעדיית מפני
הגולנין ומפני החמסנין מפני
תיקון העולם דתניא אמר ר"ש
מפני מה אמרו הניזקין שמין להן
בעדיית מפני מה אמרו ובעל חוב
בביבורית כדי שלא יראה אדם
לחבירו שדה נאה ודירה נאה
ויאמר אקפוץ ואלונו כדי שאנבנו
בחובי לפיכך אמרו בע"ח בביבורית
אלא מעתה היא בביבורית א"כ
אתה נועל דלת בפני לויין כתובה
אשה בביבורית אמר מ' וזוטא
בריה דרב נחמן לא שני אלא מיטמי
אבל מינה דידה בביבורית:
אמר רבנא ת"ש פיקרא דתקנת
יותר ממה שהאיש רוצה לישא
האשה רוצה להנשא: וכתובה
אשה בביבורית אמר מ' וזוטא
בריה דרב נחמן לא שני אלא מיטמי
אבל מינה דידה בביבורית:
אמר רבנא ת"ש פיקרא דתקנת
יותר ממה שהאיש רוצה לישא
האשה רוצה להנשא ואי כ"ד
מיטמי האי משום דיתמי הוא חיובת:
איתמר ערב כתובה דברי הכל
לא מישתעבד:

הניזקין פרק חמישי גיטין

פינא כהדיא. דלכרי עקיבא
מתני דקמני צמדי דלורייתא
מלמד של רבי עקיבא אמרה:
בבבא מלעזא (ד' קטו.) גזי לא
עשירה ממכנין אותה: מפני תיקון
העולם. דקמני צמדייתא שיהא
אדם למא לא גזול מי: גזול לא
יהי דמי חמסן יהיב דמי: יולאה
לרזונה כ'ו'. על כרחא בעל מגרשה:
מאי דבר אחר. היכי הויה טעמא
למנובה למישקל ציבורית: וכו'.
כלומר מילתא אחריתי קאמר ולא
טעמא לויבורית הוא: אפשר דמשהי
לה. ולא יהיב לה גיטא וכוון דלא
אשה מדעתיה גירשה: אלא מיטמי.
כגון כמותא אלמנה: משום חיינא.
שהי אנשים נושאין מן צעיי הנשים
וישאלו להם: ממאן קאמר כל הי
דמתני: איילתא מיטמי. נוקין היכא
דמית מויק וגזי מיתמי מי גזי
יתומים אלא מויבורית: כגון שנעשה
ערב כ'ו'. לעולם כמותא מינה
דידיה בביבורית וכולה מתני ערב
קמירי שנעשה ערב לבנו למקו
וללהואמו ולכמותא אשתו לפורעה
כשילו אס לא יפרעה ולא פרעה ומת
ואמו וגזי מן הערב והכל ודאי אנשי
דלאו מיתמי גביא לא מגביין לה אלא
מזיבורית דהאי כי דיניה והאי כי
דיניה: נוקין וחוב. דדיייהו ליפרע
נמי מחייס של בן מציעמן אינה באה
לצועקים על היתומים לפיכך
כשנפרעים מן הערב נפרעים ממנו
כדין שזיו נפרעים מן הן אס היה
בחיים והיו לו נכסים: ממאן גביא.
אס היו לו לכן נכסים: אישו נמי.
ערב: לא משמעבד. לפרע דהכי
פסקין הלכתא לקמן כמקור: בקבלן.
שנעשה עליה קבלן שהתפיסה בנו
מטלטלין לכתובה והיא מסרתן לידו
במורת קבלנות והסרתן לבנו:
הינחא למד. כ"ג נגט פשוט: אים
לכן נכסי ללוו. כשעת הלוואה דליכא
למימר עליהו סמין הערב הזה וגמר
ושעמד נפשיה: משמעבד. ואס שטפו
נהר אחרי קן נפרעין מן הערב:
מאי איכא למימר. הא ודאי לית ליה
נכסים לאומן הן דלי הו' ליה
נכסים לא היו נפרעים מן הערב דתן
המלוה את חניו ע"י ערב לא יפרע
מן הערב (תמילה) ומוקמין לא יבעד
מן הערב תמילה: כדסו. נכסים
לכן נשעת מלוה: ואשפדוק. השתא:
לנכי כריס. כשילו בנו: דברי הכל
לא משמעבד. חדא דערב נעלמא
הוא ועוד לאו מידי חסרה
שלא הויאיה כלום משלה:
קבלן

מסורת הש"ס
א ב'יק' ו. ג'ט. ד'ה' ממחילת
הסוגיא עד פלן היא סילו
כ'יק' ו. ד'ה' ו. ו'קדושין
פס' ושינו'. ד'ג' ג'יק' ו'
ה'ה'ש' ר"ש בן אלעזר
אלו בשלמות פ' משפטים
סימן סג אהא א"ר
שמעון מפני ותי וכו', וכו'.
ס' ו'ימיה ק"ג מ'טו'ס
ס' ו' ימיה ק"ג:
ס' ו'לעיל מ'ס' ו'שינו'.
ס' ו'לעיל לה. ו'שינו'. ס' ב'ב'
קפד: ערקין כ"ג. ו'ב'ק'
קפד: ו'ד' ג' ו'ק' ו'ק'
קפד: ו' ב'ב' קפד.
ס' ו'שינו' מ'ס' מ'טו'ס פד.
ד"ה למכותא.

תורה אור השלם
ו. כי יבער איש שדה או
כרם ושלת את בעירו
וכער בשדה אחר מטוב
שדרי ויתבט כרמו
ישלם:
שמה ככ ד

גליון הש"ס
ת"ס' היה אלא לפי' כו'
אב"י בעדיית ב"ין כ"ו. פי'
כ"ב ד'ף מ' ח' ע"ה מ"ח'
קבלן:

הנהגות הב"ח
א' ת"ס' ד"ה ו'ל' שמעון
ו'כ"י גזי מ'טו'ס כ"ב כ"ד
קטו:

מוסף רש"י
תניא בהדיא. דמן
העדיית דקאמר ר"ע
לחזיק קפ"י ו'כ"י ו'י.
משום חיינא. שיהא מן
האנשים צעיי הנשים
לישאל להם (שע"ל דה').
שנשאלו האנשים מן צעיי
הנשים והיו נשאלת להן
שלא מדאגנה להספיד
כתובתן (כתובות פו.
וכפ"י שם פ"ג.) ערב
דכתובה דברי הכל לא
מישתעבד. דמלתא קא
עבד לזווג ולא מידי
חסרה לה דהא לא יהיני
זוז (ש"כ"ו כ"ג).